

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

M.C.E. van de Ven
BEL/RO

Telefoonnummer +31235143858
venm@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Concept-Energievisie Noord-Holland Noord

Geachte leden,

Graag informeren wij u over het volgende onderwerp:
De concept-Energievisie Noord-Holland Noord.

Inleiding

Het elektriciteitsnetwerk in Noord-Holland kent grote problemen met netcongestie (transportschaarste). Dit wordt veroorzaakt door sterke groei van het elektriciteitsverbruik ten gevolge van economische ontwikkelingen en verduurzaming van woningen, bedrijvigheid, industrie en mobiliteit en door toename van duurzame opwekking (zon en wind). De netcongestie remt op dit moment de economische en maatschappelijke ontwikkeling en de verduurzaming van Noord-Holland.

In de Taskforce Energie-infrastructuur Noord-Holland werken de provincie, netbeheerders Alliander en TenneT, gemeenten en stakeholders via drie sporen aan het oplossen van de problemen op het net:

1. Versnelling van de uitbreiding van het elektriciteitsnet;
2. Ontwerp en programmering van het toekomstig hybride integraal energiesysteem;
3. Stimulering van slimme energie oplossingen bij netcongestie¹.

In de provinciale nota "Bouwstenen adaptieve uitvoeringsstrategie energie-infrastructuur 2020-2024" (november 2021) en de "Voortgangsrapportage beleid Energie-infrastructuur Noord-Holland

Verzenddatum

13 OKT 2022

Kenmerk

1911817/1911829

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

¹ Slimme oplossingen zijn bijvoorbeeld opslag via batterijen (op bedrijventerreinen, buurtbatterijen of thuisbatterijen), gedeelde aansluiting (cable pooling) en/of het gebruik maken van een lagere aansluitcapaciteit (aftoppen). Deze oplossingen kunnen zorgen voor een betere balancering van het net en daarmee de noodzaak voor netuitbreiding verminderen.

januari 2022” hebben wij het beleid en de uitvoering van deze drie sporen toegelicht. Op 14 maart 2022 is de Voortgangsrapportage in de commissie RWK met u besproken.

De concept-Energievisie Noord-Holland Noord is onderdeel van het tweede spoor. Het eerste en het derde spoor richten zich op oplossingen voor de huidige netcongestie in Noord-Holland en deze twee sporen kennen ieder hun eigen uitvoering.

Door rijk, provincies, gemeenten en waterschappen is afgesproken dat op provinciale schaal het regionale energiesysteem wordt geprogrammeerd. In Noord-Holland Noord zijn we in maart 2022 gestart met de pilot Integraal Programmeren van het Energiesysteem. Het eerste resultaat van deze pilot is de concept Energie-visie. Op basis van de Energievisie zullen wij voor 31 maart 2023 een provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) vaststellen en aan de netbeheerders en het ministerie van EZK sturen.

De Energievisie en het pMIEK zijn input voor het omgevingsbeleid van de provincie en de vele energieprojecten die op het Noord-Hollandse grondgebied in ontwikkeling zijn (wind- en zonneparken, infrastructuur, warmtenetten, etc).

Energietransitie en het energie-netwerk

De energietransitie heeft een enorme impact op de energienetwerken. Het elektriciteitsnet moet fors worden uitgebreid, het gasnetwerk moet worden voorbereid op het transport van waterstof en er zullen veel warmtenetten moeten worden aangelegd. Daarnaast moet er flink geïnvesteerd worden in opslag en flexibiliteit om het systeem in balans te houden. Dit vraagt om een lange termijn beeld op het energiesysteem (een Energievisie) en een programmering van de benodigde infrastructuur. Het rijk (ministerie van EZK) gaat met het Programma Energie Hoofdstructuur (PEH) een toekomstbeeld voor de nationale net-infrastructuur onderzoeken. De provincie neemt de regie op het programmeren van de regionale energie-infrastructuur.

Concept-Energievisie

De concept-Energievisie borduurt voort op de noodzaak voor een robuust en toekomstbestendig energiesysteem als randvoorwaarde voor toekomstige ruimtelijke-economische ontwikkelingen, zoals benoemd in de Omgevingsvisie NH2050. De concept-Energievisie is de eerste stap in de programmering van het toekomstig energiesysteem (bijlage 1). Naar verwachting zullen de energienetwerken niet altijd en overal op tijd klaar zijn. Dit vraagt om lastige keuzes. Met een energievisie wordt

inzicht gekregen in die keuzes en de invloed daarvan op het energiesysteem. De concept-Energievisie is opgesteld samen met de regionale partners (gemeenten, het Hoogheemraadschap en stakeholders (bijlage 2).

De concept-Energievisie heeft ten doel om inzicht te geven in de ruimtelijk-economische ontwikkelingen in de regio Noord-Holland Noord, die gevolgen hebben voor het energiesysteem en schetst de strategie, keuzes die in deze regio gemaakt kunnen worden en een bijbehorend afwegingskader. Daarmee geeft de Energievisie bouwstenen voor beleid, aan de hand waarvan keuzes gemaakt kunnen worden over de ontwikkeling van het energiesysteem van de toekomst, prioritaire projecten en flankerend beleid.

Binnen Noord-Holland Noord zijn vijf deelgebieden met veel dynamiek en specifieke ontwikkelingen in het energiesysteem: Den Helder, Middenmeer, de stedelijk gebieden van de regio's Alkmaar en Westfriesland en het landelijk gebied. Voor deze gebieden zijn met stakeholders verdiepende sessies geweest om de energieontwikkeling goed in beeld te krijgen (hoofdstuk 3 van de concept-Energievisie). Voor de deelgebieden zijn ontwikkelpaden gemaakt waarmee keuzes die invloed hebben op het energiesysteem in beeld worden gebracht op een tijdlijn tot 2035 (hoofdstuk 4 van de concept-Energievisie).

In de concept-Energievisie wordt voorgesteld om toekomstbestendige netuitbreiding te realiseren rondom de stedelijke regio's met de grootste vraagontwikkeling (regio Alkmaar, Den Helder en Hoorn), waarbij voldoende capaciteit in het netwerk is om deze ontwikkelingen te accommoderen. Dan kunnen ook omliggende gebieden hiervan profiteren, die elk ook een eigen woningbouw- en bedrijvigheidopgave hebben. Daar waar de investeringen in het net beperkt worden uitgevoerd, zijn slimme oplossingen noodzakelijk om het mogelijk te maken dat ook hier economische en ruimtelijke ontwikkelingen doorgang kunnen vinden – maar mogelijk niet alle gewenste ontwikkelingen. Dit terwijl beperkter wordt geïnvesteerd in het netwerk.

De keuzes die voorliggen zullen tegen elkaar moeten worden afgewogen. Hiervoor is een afwegingskader ontwikkeld (hoofdstuk 4 van de concept-Energievisie). Startpunt is toetsing op de mogelijkheden om het net te ontlasten, zoals energiebesparing, het bij elkaar brengen van vraag en aanbod, keuze voor energiedrager en slimme oplossingen². Vervolgens worden netinvesteringen afgewogen op basis van de maatschappelijk-economische impact van de investering. Hiervoor zijn de volgende criteria gedefinieerd:

- Het netuitbreidingsproject is randvoorwaardelijk aan het oplossen van lokale knelpunten in het net;

- Het netuitbreidingsproject lost acute knelpunten m.b.t. vitale functies, woningbouw en/of bedrijven op;
- Het netuitbreidingsproject leidt tot CO2-reductie;
- Er zijn koppelkansen waardoor het netuitbreidingsproject versneld en/of efficiënter gerealiseerd kan worden.

Indien netuitbreidingen op basis van bovengenoemde afwegingen geprioriteerd zijn, kan de locatie van nieuwe infrastructuur (stations, kabeltracé's etc.) worden afgewogen op basis van leefomgeving- en uitvoerbaarheidcriteria, zoals ruimtebeslag, technische uitvoerbaarheid en kosteneffectiviteit.

Tot slot

De concept-Energievisie zullen wij de komende maanden bespreken met de regio Noord-Holland Noord. Daarnaast zullen wij een met de regio Noord-Holland Zuid een project starten voor een Energievisie en een regionale programmering van het energiesysteem. Op basis daarvan zullen wij in maart 2023 een pMIEK vaststellen en aan de netbeheerders en het ministerie van EZK toesturen. Wij houden u van de voortgang op de hoogte.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

1 bijlage:

Concept-Energievisie Noord-Holland Noord